

کاهش درد با کمک نور

لیزر درمانی از جمله ابزارهایی است که امروز در شاخه‌های مختلف پزشکی از جراحی‌ها گرفته تا کنترل و تسکین درد کاربرد دارد. در واقع امروز با تحولات و پیشرفت‌هایی که در این زمینه صورت گرفته است، لیزر به عنوان یکی از ابزارهای ضد درد به کمک بیماران می‌آید.

جام جم آنلاین: لیزر درمانی از جمله ابزارهایی است که امروز در شاخه‌های مختلف پزشکی از جراحی‌ها گرفته تا کنترل و تسکین درد کاربرد دارد. در واقع امروز با تحولات و پیشرفت‌هایی که در این زمینه صورت گرفته است، لیزر به عنوان یکی از ابزارهای ضد درد به کمک بیماران می‌آید.

دکتر سهیلا مکملی، رئیس انجمن لیزر پزشکی ایران در گفت‌وگو با [جام‌جم](#)؛ با اشاره به وجود 2 دسته لیزرهای کم‌توان و پرتوان توضیح می‌دهد: لیزرهای پرتوان لیزرهایی است که روی بافت اثر حرارتی دارد و باعث برش، سوزش و تبخیر روی آن می‌شود. در لیزرهای زیبایی و جراحی‌های چشم از این نوع لیزر استفاده می‌شود و به همین دلیل مردم بیشتر با آن آشنا هستند، اما دسته دوم لیزرها، لیزرهای کم‌توان یا لیزرهای ترمیمی است که شدت و توان کمتری دارد.

به گفته وی اصلی‌ترین کاربرد این لیزرها کنترل درد، تسکین و درمان زخم‌هاست. لیزر درمانی در بسیاری از زیرشاخه‌ها کاربرد دارد، اما ممکن است هنوز به عنوان یک روش قطعی درمان توصیه نشود. بنابراین مهم‌ترین موردی که می‌توان درباره لیزرهای ترمیمی گفت، استفاده از آن در کنترل درد و زخم است که کاربرد زیادی دارد.

رئیس انجمن لیزر پزشکی ایران یادآور می‌شود: در ایران کاربرد این لیزرها بیشتر در رده بیماری‌های مفاصل و کنترل زخم‌ها مانند زخم‌های دیابتی، زخم بستر، زخم‌های جراحی و زخم‌های مقاوم به درمان است.

به گفته وی، لیزر یکی از ابزارهای ضد درد است که می‌تواند به عنوان یکی از شیوه‌های کنترل درد در بیماری‌های مفاصل همراه شود و میزان مصرف داروها را کاهش دهد؛ البته حتما استفاده از لیزر باید توسط پزشک تجویز شود. دکتر مکملی با بیان این‌که استفاده از لیزر درد سابقه‌ای 40 ساله دارد، می‌افزاید: دوره‌های درمان با توجه به شرایط بیمار توسط پزشک تعیین می‌شود و پس از آن نیز مدت زمان بی‌دردی بین 3 تا 6 ماه ماندگاری اثر دارد.

مراقب عوارض لیزر باشید

رئیس انجمن لیزر پزشکی ایران با اشاره به این نکته که لیزرهای مورد استفاده در پزشکی در 2 طیف لیزرهای بینایی و مادون قرمز استفاده می‌شود، خاطرنشان می‌کند: هر دو طیف بینایی و مادون قرمز کاملاً ایمن است و عارضه کمی ایجاد می‌کند و بعد از گذشت 50 سال از کاربرد لیزر مشخص شده است این دو طیف نور هیچ‌گونه اثر سرطان‌زایی و جهش روی بافت ندارد.

دکتر مکملی درباره عوارض لیزرهای جراحی می‌گوید: در این گروه لیزرها به دلیل اثرات حرارت تخریبی روی بافت، هم عوارض چشمی مطرح است و هم عوارض پوستی. بنابراین باید پزشک آموزش دیده‌ای که دوره‌های لیزر را گذرانده است با دقت بیشتری از این ابزار استفاده کند تا احتمال بروز عوارض به حداقل برسد. به گفته وی چون لیزرهای ترمیمی توان کمی دارد عوارض پوستی گزارش نشده است و مهم‌ترین عارضه در مورد این لیزرها اثرات چشمی آن است. وی در این زمینه تأکید می‌کند: این عوارض براحتی و با استفاده از عینک و پوشش‌های مناسب چشمی قابل پیشگیری است. به همین دلیل حین درمان از بیمار خواسته می‌شود چشم‌هایش را ببندد و از عینک و محافظ‌های چشم استفاده کند.

به گفته رئیس انجمن لیزر پزشکی ایران احساس خستگی، خواب‌آلودگی و ضعف نیز از شایع‌ترین عوارض لیزرهای ترمیمی است. بنابراین به بیماران توصیه می‌شود در صورتی که چنین حسی داشتند، حتماً پس از انجام لیزر استراحت کنند. با این کار پس از گذشت چند ساعت خستگی برطرف می‌شود.

لیزر درمانی برای شما ممنوع است!

لیزر درمانی به عنوان یکی از ابزارهای ضد درد، درست مانند دیگر روش‌های درمانی محدودیت‌هایی نیز دارد؛ به این معنی که افراد خاصی در شرایط ویژه نباید از آن استفاده کنند؛ البته گاهی برخی بیماران یا پزشکان به اشتباه و ندانسته لیزر را عامل سرطان می‌دانند، در حالی که به گفته دکتر مکملی لیزر به طور قطع سبب بروز سرطان نمی‌شود.

دکتر مکملی با بیان این که موارد منع تا حدود 10 سال پیش به دلیل وجود ناشناخته‌های بسیار در این زمینه تعداد بیشتری بود، می‌گوید: یکی از موارد منع استفاده از لیزر در 3 ماهه اول بارداری است؛ البته این منع استفاده به دلیل مشاهده اثرات ناهنجاری روی جنین نیست و بیشتر به این دلیل است که هنوز به مطالعات بیشتری نیاز داریم؛ به این معنی که در این مورد ندانسته‌های ما بیشتر از دانسته‌هاست. وی توضیح می‌دهد: مادر می‌تواند در 3 ماهه دوم و سوم بارداری برای درمان برخی از دردهای دوران بارداری مانند درد زانو، مچ پا یا مچ دست از لیزر استفاده کند؛ اما توصیه می‌شود در این زمان هم روی اعصاب رحمی تابش نداشته باشند چون باعث تحریک زایمان زودرس می‌شود.

به گفته وی از لیزر به عنوان یکی از ابزارهای کمک در زایمان بدون درد هم می‌تواند استفاده شود.

دکتر مکملی هشدار می‌دهد: به رغم این که مطالعات نشان داده است لیزر نمی‌تواند سرطان‌زا باشد، اما اگر فردی سرطان دارد توصیه می‌شود روی توده بدخیم تابش داده نشود؛ البته برای این بیماران با استفاده از تکنیک‌های دیگر می‌شود از لیزر استفاده کرد؛ چون سیستم ایمنی بدن بیمار را تقویت می‌کند و باعث بهبود وضعیت زندگی از نظر اشتها و حال عمومی بیمار می‌شود.

رئیس انجمن لیزر پزشکی درباره مهم‌ترین مورد منعی که توسط انجمن جهانی لیزر مشخص شده است، توضیح می‌دهد: مهم‌ترین مورد، منع استفاده از لیزر توسط پزشکی است که دانش لیزر درمانی ندارد و آموزش‌های لازم و ضروری در این زمینه را ندیده است.

به گفته وی پزشکان باید کاملاً در این زمینه مطالعه داشته و از اثرات درمانی و نحوه پیشگیری از عوارض آگاه باشند.

وی تأکید می‌کند: با توجه به این که مردم اطلاعات زیادی درباره لیزر و کاربردهای آن ندارند، باید دقت کنند به تبلیغات نادرست، توجه نداشته باشند.

نیلوفر اسعدی بیگی
جام جم